

perficiat'. Profectus sum et in|ter vias latrones sum | passus; nudus saucius e|vasi cum meis; Saldas ve|ni; Clementem⁵ procura|torem conueni. Ad mon|tem me perduxit, ube (*sic*) cunicu|lum dubii operis flebant, | quasi relinquendus ha|bebatur⁶, ideo quot per|foratio operis cunicu|lli longior erat effect., | quam montis spatium. | Apparuit fossuras a ri|gorem (*sic*) errasse, adeo ut | superior fossura dex||tram petit ad meridi|em versus, inferior | similiter dextram | suam petit at septen|trionem: duae ergo partes relicto rigore er|rabant. Rigor autem | depalatus erat supra | montem ab orientem (*sic*) | in occidentem. Ne quis | tamen legenti error | fiat de fossuris, quot (*sic*) est | scriptum 'superior' et | 'inferior', sic intellega|mus: superior est pars, qua | cuniculus aquam recipit, | inferior, qua emittit. Cum | opus adsignar.⁷, ut scirent, | quis quem modum suum | perforationis haber., | certamen operis in|ter clas-sicos mili|tes et gaesates⁸ dedi | et sic ad compertusi|onem montis conuenere|run (*sic*). Ergo ego, qui pri|mus libram feceram, | ductum at-signaveram, | fieri institueram se|cundum formam quam | Petronio Celeri pro.⁹ | dederam¹⁰. Opus effectum, | aqua missa, dedicavit | Varius Clemens proc.¹¹ | Modios V¹².

Ut lucidius labor meus circa duc. | hoc Saldense pareret, aliquas e|pistulas subieci. |

Porci Vetustini¹³ ad Crispinum¹⁴: | 'Benignissime, domine, fecisti et | pro cetera humanitate ac benivo|lencia tua, quod misisti ad me Noni|um Datum evocatum, uti tractare | cum eo de operibus, quae curanda | suscepit. Et ideo, quamquam tem|pore urguerer et Caesarea (*sic*) fes|tinarem, tamen Saldas excucur|ri, et aquae ductum bene inchoa|tum sed magni operis inspexi et | quod absolvi sine curam (*sic*) Noni Da|ti non potest, qui it simul diligen|ter et fideliter tractavit. Et ideo | rogaturus eram, concedere no|bis, uti mensibus aliquis rei agen|dae immoraretur, nisi incidis|set¹⁵ infirmitatem contractam || [*ex multis et magnis laboribus*]. . . .

Lambaesi, basis sex laterum, cuius dimidia tantum pars, scilicet tres latera supersunt (VIII 2728 cf. VIII S. 48422 viderunt Wilmanns et Schmidt). — 1) Significatur M. Valerius Etruscus legatus exercitus Africani a. 451 (supra N. 3354) et a. 452 (VIII 2543. VIII S. 47854). Epistulam apparet scriptam esse a Vario Clemente procuratore. — 2) Saldae oppidum maritimum Mauretaniae Caesariensis, hodie Bougie. — 3) Cf. supra N. 2422. — 4) Inchoaverat aquaeductum ante multos annos, Petronio Celere procuratore, cf. infra not. 9. — 5) Cf. not. 9. — 6) Scr. haberetur. — 7) Adsignarem. — 8) Cf. Mommsen Herm. 22 p. 549. — 9) Procuratori. C. Petronius Celer procurator Mauretaniae Caesariensis fuit a. 437 (VIII S. 24663, infra inter terminos). — 10) Apparet nonnulla excidisse. — 11) De hoc procuratore Mauretaniae Caesariensis vide supra N. 4362. — 12) Hoc obscurum. Mommsenus contiecit indicari mensuram aquae certo tempore ex aquaeductu profluentis. — 13) Procurator Mauretaniae Caesariensis a. 450 (dipl. mil., III S. p. 2245). — 14) Legatus exercitus Africani per annos 447—450 (supra N. 4070). — 15) Excidit in.

5796 [imp. Caesar divi f.] | Augustus | [p]ontif. max. | [for]mam¹